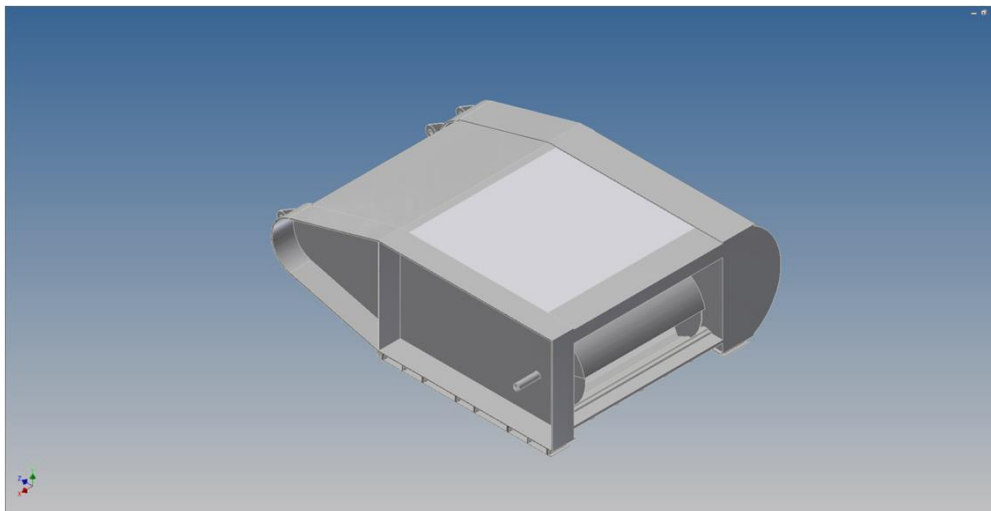




Verslag

SVVV-project **Haalbaarheidsonderzoek viskorf**

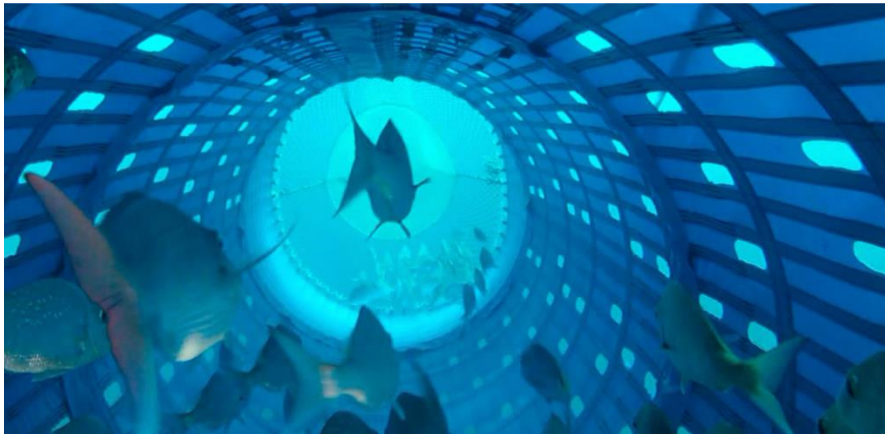
'Grotere overlevingskans voor bijvangst?'



1. Aanleiding, doel en noodzaak

1.1 Aanleiding

In de pelagische visserij in Australië is voor de vermindering van discards een soort van tunnelkorf gebruikt in het netwerk.



Dit idee heeft de GO31 en Piet Maaskant geïnspireerd om voor de dermersale visserij de mogelijkheden van een viskorf te onderzoeken. Door de betrokkenheid bij de onderzoeken naar overleving van discards in eerste instantie vanuit de optiek van overleving. In een latere fase is hier een ander ontwerp ontwikkeld "De KIWI-kuil" door Van Wijk Installaties en Constructies. Dit ontwerp is zowel binnen dit project, testen van materialen en schaalmodellen, als in het project Netinnovatie (in de praktijk) ontwikkeld en getest.

Een andere opvang van vis in een "korf" biedt echter ook nieuwe mogelijkheden voor het scheiden van vis onderwater, en voor nieuwe mogelijkheden voor het aan boord halen van vis. Bijvoorbeeld door middel van pompen.

Een belangrijke vraag is of de korf vanwege omvang en gewicht toepasbaar is in de dermersale visserij. Bovendien zal het eerste ontwerp vrijwel zeker niet het laatste zijn.

Belangrijke aandachtspunten bij het onderzoek zijn o.a.:

- gedrag van de korf bij het zetten, het vissen op meerdere grondsoorten, en het halen (proefbak Innovatiecentrum),
- gewicht bovenwater en onderwater (drijfvermogen of zweefgewicht),

- trim van korf bij aanvang sleep, na 30min. enz.,
- brandstofverbruik (meer of minder),
- bodemberoering (meer of minder),
- hijsvoorzieningen,
- voordelen t.o.v. nadelen,
- kostenaspect nieuw t.o.v. conventioneel,
- etc.

Om de korven sloop te zetten, moeten er nog een behoorlijk aantal uitdagingen gedaan worden. Verder kunnen we t.a.v. het sturen van het vistuig, het anders voortbewegen van het net, etc., nog de nodige verwickelingen c.q. aanpassingen van verwachten.

Het idee van de viskorf lijkt mogelijkheden te bieden voor een betere overleving. De viskorf biedt een betere omgeving met minder druk op de vangst waardoor overleving zou moeten verbeteren. Daarnaast biedt het wellicht mogelijkheden om vangsten onder water te scheiden en op een andere wijze aan boord te krijgen. Bijvoorbeeld met pompen.

1.2 Doel

Het vergroten van de overlevingskans van bijvangst in de demersale visserij. Het streven is om andere mogelijkheden te vinden bijvangsten te verminderen.

1.3 Noodzaak

Voor de demersale visserij komt de aanlandplicht snel dichterbij. Een hoge overleving is een reden om bijvangsten alsnog terug te mogen zetten. In 2014 tot en met 2019 is onderzoek gedaan naar de overleving van platvis. De resultaten variëren van 15% voor schol tot 35% voor tong. Dit is onvoldoende om voor uitzonderingen in aanmerking te komen. De aanlandplicht gaat gepaard met hoge kosten voor de schepen.

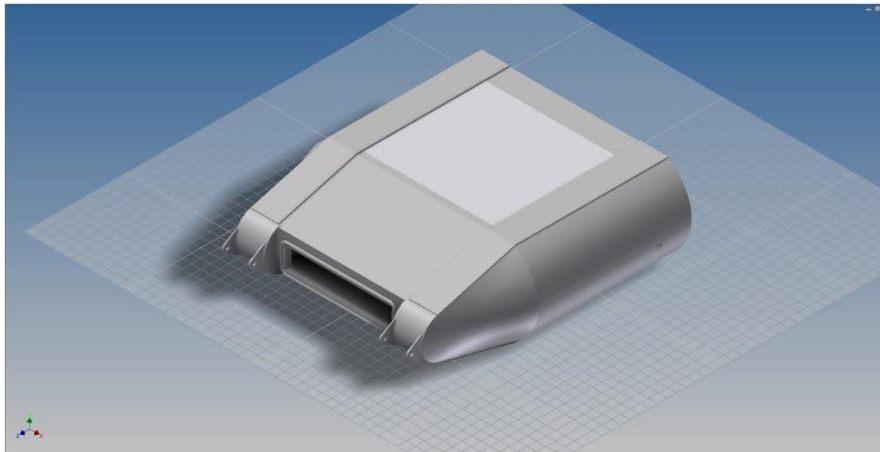
Het verbeteren van de overleving en verminderen van discards draagt bij aan de economische en ecologische verduurzaming van visserij-sector en de de kotters in de Voordelta.

2. Uitvoering Project

In het project zijn uiteindelijk twee varianten onderzocht gebaseerd op het Australische idee.

Fase 1. Ontwikkeling en ontwerp en testen haalbaarheid viskorf

In 2016 en 2017 is de viskorf na het idee van Maaskant ontwikkeld, het schaalmodel gemaakt en getest.





Schaalmodel viskorf

Het schaalmodel is schaal 1:6 en niet volledig geschaald naar gewicht. Belangrijkste doel is testen of het concept levensvatbaar lijkt. De testen van het schaalmodel zijn uitgevoerd in het Visserij-innovatiecentrum. De opnames worden getoond op de website van het Visserij-innovatiecentrum.

Uit de evaluatie kwam naar voren dat de viskorf zoals vormgegeven in metaal voor de invoering in de praktijk veel technische problemen zou opleveren. Het drijfvermogen en de zwevende werking dienden weliswaar verder verbeterd te worden, maar het principe werkte naar behoren.

Besloten is de korf in deze vorm niet verder te ontwikkelen. Onder andere met de ervaringen met de viskorf in het achterhoofd heeft Van Wijk Installaties en Constructies een ontwerp gemaakt dat dichter bij het Australische ontwerp lag.

Fase 2 Ontwikkelen en testen van De KIWI-kuil

In 2018 en 2019 is het vervolg idee door Van Wijk ontwikkeld onder de naam 'KIWI-kuil'.

De KIWI-kuil is in een Europees subsidieproject ontwikkeld en getest in de praktijk met de GO23. De testen met het materiaal en het schaalmodel zijn in het Visserij-Innovatiecentrum uitgevoerd. Vanuit het project zijn een aantal materialen medegefinancierd. De overige kosten zijn door Van Wijk, Cooperatie Westvoorn en eigenaren van de GO23 in-kind ingebracht in het project.



3. Communicatie en vervolg

De testen zijn vastgelegd op film en worden getoond op de website van het Visserij-Innovatiecentrum. De praktijktesten van de KIWI-kuil zijn onderdeel van de rapportage van het Europese project Netinnovatie in de kottervisserij. Het totale rapport¹ van het project is te vinden op de website van Wageningen Marine Research en het Visserij-Innovatiecentrum.

Op 27 september 2019 is een Visserijcafe georganiseerd in samenwerking met het project Selectiviteit en Overleving van Visned, Nederlandse Vissersbond en Wageningen Marine Research.



Naast kennsideling was het inventariseren van ideeën over de vervolgstappen en doorontwikkeling een belangrijk onderdeel.

De presentatie van Wageningen Marine Research is te vinden op de website van het Visserij-innovatiecentrum.

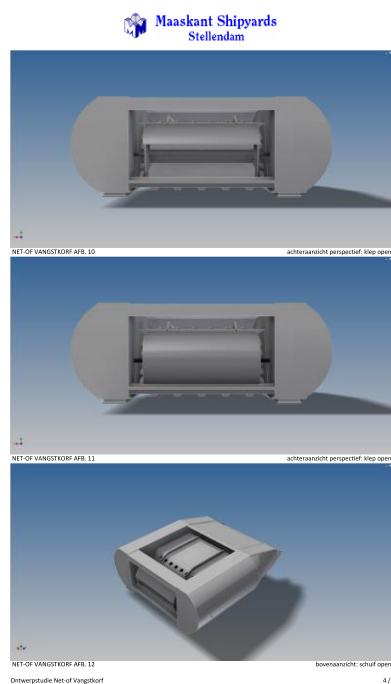
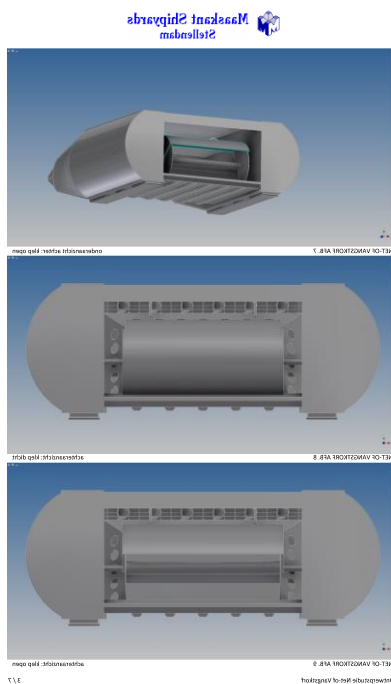
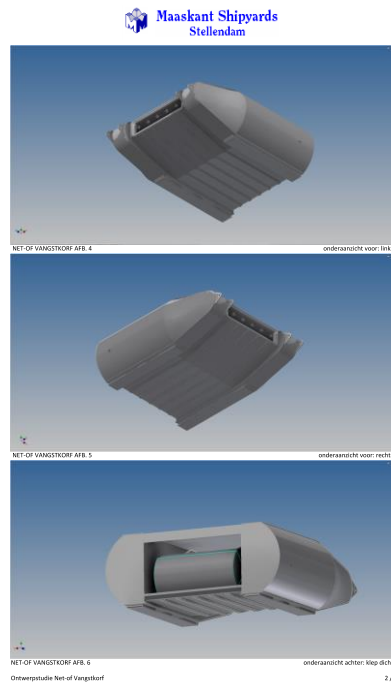
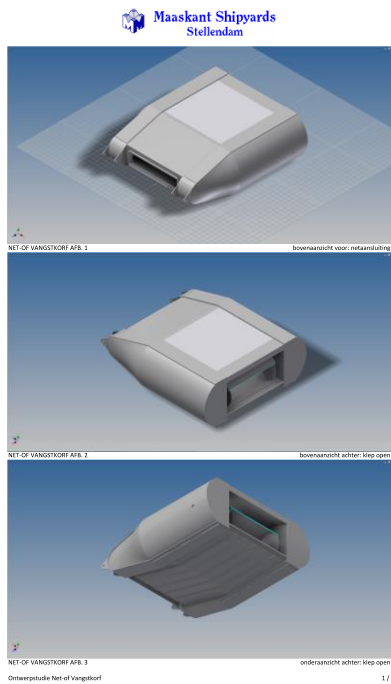
De Kiwi-kuil zal verder ontwikkeld worden in het Samenwerkingsproject Wetenschap en Visserij 'Selectiviteit en Overleving'.

¹ Netinnovatie Kottervisserij II, C051/19, P. Molenaar, S. Glorius Wageningen Marine Research, en M. Soeters en M. Van Opstal, ILVO

Bijlagen

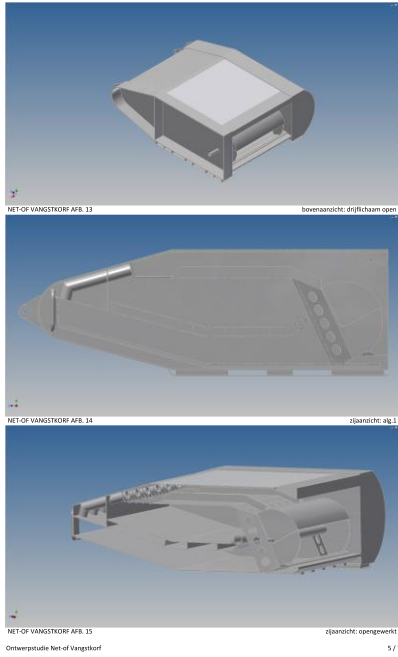
1. Ontwerpstudie Net- of vangstkorf ontwerp Maaskant 'Viskorf'
2. Tekening Positie Viskorf in netwerk

Bijlage 1 Ontwerpstudie Net- of vangstkorf ontwerp Maaskant 'Viskorf'

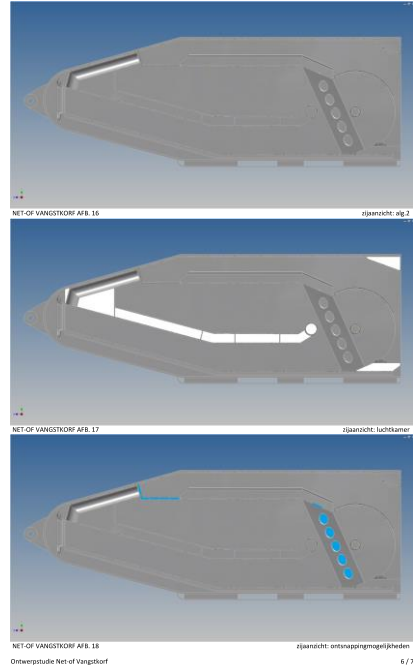




Maaskant Shipyards
Stellendam



Maaskant Shipyards
Stellendam



Maaskant Shipyards
Stellendam

